

Национална агенција
за европски образовни програми
и мобилност

ЕУРОПАС | Портфолио од документи

**ПЕТ ДОКУМЕНТИ КОИ ГИ ПРАВАТ ВАШИТЕ
ВЕШТИНИ И КВАЛИФИКАЦИИ ЈАСНИ И ЛЕСНО**

РАЗБИРЛИВИ ВО ЕВРОПА

Европски ЕУРОПАС портал на македонски јазик

<http://www.europass.mk/>

Национален Еуропас портал

<http://europass.cedefop.europa.eu/mk/home>

Почитувани,

Потребата од единствена рамка за транспарентност на стекнатите квалификации и компетенции во стручното образование и обука нотирана од страна на Европската унија се реализира во сите земји членки на унијата преку Националните Европас центри.

Зголемената транспарентност на квалификациите и компетенциите ќе ја олеснат мобилноста низ Европа што е потреба која произлегува од концептот за доживотно учење. Ова ќе допринесе и за зголемување на квалитетот на образованието и обуката.

Европас претставува сеј од њеј документи што ги прават Вашите вештини и квалификации јасни и лесно разбирливи во Европа.

Имајќи ја во предвид важноста на препознатливоста на стекнатите квалификации во текот на животот, Националната агенција за европски образовни програми и мобилност во текот 2013 година го оформи Македонскиот Национален Европас Центар. Основните цели во работата на Македонскиот Национален Европас Центар ќе бидат

- » да им помогне на граѓаните да ги претстават своите вештини и квалификации ефективно, кога бараат работа или обука;
- » да им помогне на работодавачите да ги разберат вештините и квалификациите на работната сила;
- » да им помогне на институциите надлежни за образование и обука да ја дефинираат и претстават содржината на курикулумот.

Националната агенција за европски образовни програми и мобилност со цел зголемување на употреба на документите од портфолиото на Европас креираше и стави во функција веб страница преку која корисниците ќе можат лесно да пристапат кон потребните информации и документи.

Оваа публикација во себе содржи корисни информации и упатства за користење на Европас документите, и искрено се надевам дека ќе придонесат кон отварање на нови перспективи за македонските граѓани.

Тимот на Македонскиот Национален Европас Центар Ви стои на располагање за сите Ваши прашања поврзани со Европас.

Директор на Национална агенција за европски образовни програми и мобилност

Дарко Димитров

Национални Еуропас Центри

На европско ниво, Еуропас е управуван од страна на Европскиот центар за развој на стручното образование и обука ЦЕДЕФОП (<http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>) од Солун и Извршната агенција за образование, култура и аудиовизуелни политики на Европската Комисија.

Во секоја земја (од Европската Унија и Европската Економска Зона), Националниот Еуропас Центар ги координира сите активности поврзани со Еуропас документите. Тој е првата точка за контакт за било кое лице или организација заинтересирани за користење или за запознавање со Еуропас.

Во Република Македонија Националната агенција за европски образовни програми и мобилност е Национален Еуропас Центар и е одговорна за спроведување на Еуропас во земјата и за обезбедувањето на поддршка и советување на корисниците, студентите, невработените лица, лицата што бараат работа, волонтери, или организациите кои што издаваат некој(и) од Еуропас документите како што се на пример универзитетите, институциите за стручна обука и образование итн.

Национална агенција за европски образовни програми и мобилност

Порта Буњаковец А2-1, 1000 Скопје

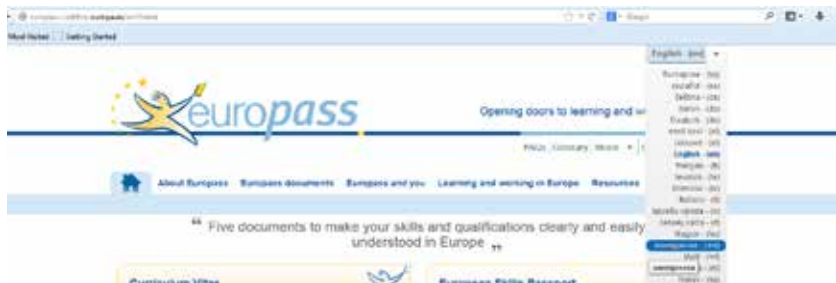
Tel. +389 2 3 109 045

E-mail: info@europass.mk

<http://www.na.org.mk>, <http://www.europass.mk/>

Европскиот портал на Еуропас, кој што го развива и одржува ЦЕДЕФОП, е достапен на 27 јазици, вклучително и на македонски. Сите јазични верзии на Еуропас порталот имаат унифицирана содржина и структура, и на овој портал се објавуваат генералните информации поврзани со ЕУРОПАС. Националниот Еуропас портал на Република Македонија (<http://www.europass.mk/>) го одржува Националната агенција и тој е наменет за промоција на Еуропас и поддршка на корисниците на Еуропас на национално ниво.

На националниот Европас портал се објавуваат информации и упатства што се од интерес за македонските граѓани и организации што ги користат или се заинтересирани да ги користат Европас документите, тој претставува медиум преку кој се разменуваат позитивните искуства и успешните приказни од Европас во Македонија.

Слика 1. Приказ на изборникои за јазик на европскиот Европас портал

Главни функции на Националниот Европас Центар:

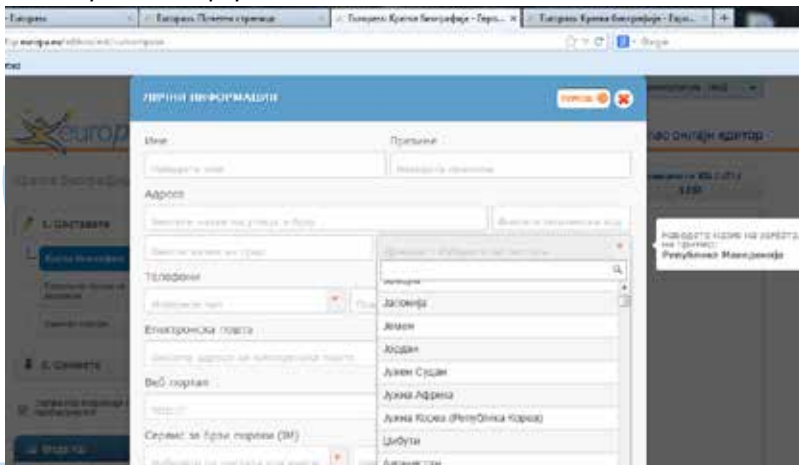
- го координира управувањето со Европас документите;
- ги промовира Европас и документите на Европас;
- осигурува дека центрите за информирање и поддршка се добро информирани за Европас и документите на Европас;
- осигурува дека сите Европас документи се исто така достапни и во печатена верзија;
- делува како национален партнер во Европската мрежа на Национални Европас Центри.

ЕУРОПАС портфолио од документи

Еуропас портфолиото се состои од пет документи чија што намена е да им помогне на европските граѓани да ги претстават своите вештини, знаења и искуства пред работодавачите, образовните институции, волонтерски организации и младински здруженија, и други институции од интерес, секогаш кога аплицираат за добивање на работа, запишување за учење или студирање во друга образовна институција, ангажман за волонтирање итн. Овие документи на најјасен можен начин ги претставуваат вештините на своите носители.

Два од петте документи се слободно достапни, и се пополнуваат лично од европските граѓани, т.е. носителите на документите:

- Кратка биографија помага да се презентираат вештините и квалификациите ефективно и јасно. Кратката биографија може да се креира онлајн со користење на онлајн упатства или преку пополнување на образецот во електронска форма (MS Word или OpenOffice формат).

The image shows a screenshot of a web browser displaying an online form titled "Лични информации" (Personal Information) for the Europass CV format. The form includes fields for Name, Address, Telephone, and E-mail address. A dropdown menu is open, showing a list of countries including: Алжир, Ангол, Аргентина, Австралија, Австрија, Белгија, Бразил, Канада, Кина, Кореја, Данска, Германија, Грција, Ирска, Италија, Јапонија, Јужна Африка, Јужна Кореја (Република Кореја), Луксембург, Мексико, Нидерланди, Норвешка, Полска, Португалија, Романија, Русија, Швајцарска, Шпанија, Шведска, Турска, Унгарија, САД, и Велика Британија. The browser tabs show "Europass - Лични информации" and "Europass - Кратка биографија".

Слика 2. Приказ на онлајн формата за внесување на Личните податоци во онлајн едиторот на Еуропас крайката биографија

- Јазичен пасош е алатка за само-оценување на вештините и квалификациите за познавање на јазици. Јазичниот пасош може да се креира онлајн со користење на туториали или преку пополнување на образецот во електронска форма (MS Word или OpenOffice формат). Пристапот до онлајн формата за пополнување на јазичниот пасош се прави преку изборникот во левата колона на онлајн формата за пополнување на кратката биографија.

Изборникот во левата колона на онлајн **едиторот на** кратката биографија исто така ја содржи опцијата Симнете, која што на корисниците им овозможува да ја зачуваат својата кратка биографија со внесените податоци во онлајн формата на својот компјутер и тоа во PDF формат. Овој PDF формат е „разбирлив“ за онлајн едиторот, што значи дека можете тој PDF документ да го искористите следниот пат кога ќе сакате да ја промените својата кратка биографија со внесување нови информации. Едноставно искористете ја опцијата Прикачете КБ од горниот лев агол на онлајн едиторот, прикачете го PDF документот и потоа онлајн едиторот автоматски ќе се пополни со податоците внесени во вашиот PDF документ. Така ќе може да продолжите со внесување на нови информации, или менување на постоечките во вашата кратка биографија.

При пополнувањето на јазичниот пасош, имајте на ум одека одредувањето на нивоата на познавање/владеење на пишувањето, зборувањето и разбирањето на некој јазик треба да се изврши во согласност со критериумите дефинирани во Европската матрица на нивоа на јазици развиена од Советот на Европа. Деталниот опис на овие нивоа и соодветните критериуми можете да го најдете на

<http://europass.cedefop.europa.eu/mk/resources/european-language-levels-cefr>.

Слика 3. Приказ на изборниците за пристап до онлајн формата за пополнување на јазичните пасоши

Европскиот пасош на вештини Ви овозможува да ги интегрирате сите потврди за стекнати вештини и квалификации кон својата Кратка биографија. Едноставно, со користење на соодветната опција во левата колона во онлајн едиторот се отвора нов приказ во кој што постои опција за прикажување на документи. Оваа опција е наменета за прикажување на скениран формат од сите потврди за стекнати вештини и квалификации во текот на Вашето образование и обука, како што се на пример, дипломи и додатоци на дипломи, свидетелства и додатоци на свидетелства, сертификати, Европас мобилност итн. Пред да ја користите оваа опција, осигурајте се дека потребните документи ги имате скенирано во некој од дозволените формати (PDF, JPG или PNG формат).

Три документи што се издаваат од страна на надлежните институции за образование и обука:

- Еуропас мобилност содржи записи за знаење и вештините стекнати во друга европска земја: овој документ го издава организацијата што го испраќа студентот или работникот на обука преку мобилност во друга земја, а се заверува од страна на организацијата што ја спроведува обуката по завршувањето на самата обука;
- Додаток на сертификат/свидетелство дава опис на знаењето и вештините на носителите на сертификати за стручно образование и обука: овој документ се издава од организацијата/училиштето во која што студентот/работникот заокружил одреден степен на образование или обука. Во овој документ се даваат детали за вештините и знаењата што ги стекнал носителот на документот во текот на обуката или образовниот процес;
- Додаток на дипломата дава опис на знаењето и вештините стекнати од носителите на високо-образовни степени: овој документ се издава од страна на високообразовната установа на која што студентот завршил соодветен степен на образование. Во овој документ се даваат детали за стекнатите знаење, квалификации и вештини од страна на носителот на овој документ.

Кратка биографија

Документ што ги прикажува вашите вештини и квалификации на ефективен и јасен начин

Образец и инструкции за пополнување може да се симнат од следниот линк

[http://europass.cedefop.europa.eu/mk/documents/curriculum-vitae/templates-instructions.](http://europass.cedefop.europa.eu/mk/documents/curriculum-vitae/templates-instructions)

За да пристапите кон онлајн пополнување на Еуропас кратката биографија на македонски јазик користете го линкот

<https://europass.cedefop.europa.eu/editors/mk/cv/compose>

Примери за пополнети Еуропас кратки биографии се достапни на

[http://europass.cedefop.europa.eu/mk/documents/curriculum-vitae/examples.](http://europass.cedefop.europa.eu/mk/documents/curriculum-vitae/examples)

Често поставувани прашања

ОПШТИ ПРАШАЊА ЗА ЕУРОПАС

○ ШТО Е ЕУРОПАС?

Пет документи создадени да им помогнат на Европските граѓани да ги направат нивните вештини и квалификации јасни и лесно разбирливи во Европа.

○ КОЛКУ ЧИНАТ ЕУРОПАС ДОКУМЕНТИТЕ?

Еуропас документите се бесплатни.

○ ДАЛИ СМЕАМ ДА ГИ ПОПОЛНАМ ЕУРОПАС ДОКУМЕНТИТЕ ЛИЧНО?

Еуропас кратката биографија и Еуропас јазичниот пасош може да бидат пополнети онлајн. Снимањето на Кратката биографија/Јазичниот пасош во XML или PDF+XML формат ќе ви овозможи да ги аплодирате и ажурирате во некоја следна фаза. Трите други документи (Еуропас додатокот на сертификат, Еуропас додатокот на диплома и Еуропас мобилност) се издаваат од организации.

○ КАКО МОЖЕ ДА ГИ КОНТАКИРАМ НАЦИОНАЛНИТЕ ЕУРОПАС ЦЕНТРИ (НЕЦ)?

Контакт информација за Еуропас центрите во сите ЕУ земји е достапна на [тука](#).

КРАТКА БИОГРАФИЈА

○ КАКО ЈА ПОПОЛНУВАМ МОЈАТА ЕУРОПАС КРАТКА БИОГРАФИЈА?

Еуропас кратката биографија може да се пополни: - онлајн. Следете ги онлајн инструкциите и примерите. Потоа електронски ќе добиете пополнета Кратка биографија (превземање/download или електронска пошта). Важно е секогаш да ја зачувате Еуропас кратката биографија во XML или PDF+XML формат на вашиот компјутер за да можете подоцна да ја аплодирате и промените онлајн; - офлајн. Превземете ги Еуропас документите за кратка биографија (празен образец, инструкции, примери и Еуропас насловна страна). Потоа може да ги

употребите овие информации за да ја креирате вашата Кратка биографија на вашиот компјутер.

- **ДАЛИ МОЖЕ ДА ЈА УПОТРЕБАМ ОНЛАЈН АЛАТКАТА ЗА КРАТКА БИОГРАФИЈА ЗА ДА ЈА АЖУРИРАМ МОЈАТА ЕУРОПАС КРАТКА БИОГРАФИЈА?**

Зачувувањето на вашата Кратка биографија во XML или PDF+XML формат ќе ви овозможи подоцна да ја аплодирате и ажурирате онлајн вашата Кратка биографија. Вашите лични податоци ќе бидат внесени од системот. Кратката биографија снимена во Word или opendocument формат не може да биде аплодирана за ажурирање.

- **КАДЕ СЕ ЧУВА МОЈАТА ЕУРОПАС КРАТКА БИОГРАФИЈА?**

Вашата Европас кратка биографија пополнета онлајн се зачувува на вашиот компјутер или ви се праќа по електронска пошта. Можете да го зачувате документот во различни формати откако ќе го пополните. Ви препорачуваме да го зачувате документот во XML или PDF-XML формат, кој што ви овозможува да ја ажурирате Кратката биографија онлајн. Вашите лични податоци не може да бидат видени од трета страна. Податоците не се зачувуваат на Европас серверите.

ЈАЗИЧЕН ПАСОШ

- **ЗОШТО МИ Е ПОТРЕБЕН ЈАЗИЧЕН ПАСОШ?**

Европас јазичниот пасош е стандардизиран образец за само-оценување на способностите за познавање јазици. Јазичниот пасош ја користи Заедничката европска референтна рамка за јазици развиена од страна на Советот на Европа.

- **КОЈ ГО ПОТВРДУВА ЕВРОПСКИОТ ЈАЗИЧЕН ПАСОШ?**

Европскиот јазичен пасош е алатка за само-оценување на јазичните способности. За него не е потребна потврда или верификација.

- **КАДЕ СЕ ЧУВА МОЈОТ ЕУРОПАС ЈАЗИЧЕН ПАСОШ?**

Вашиот Европас јазичен пасош пополнет онлајн се зачувува на вашиот компјутер или ви се праќа по електронска пошта. Откако ќе го составите Јазичниот пасош, можете комплетниот документ да го зачувате во XML или PDF-

XML формат, кој што ви овозможува да го ажурирате Јазичниот пасош во било кое време.

ЕУРОПАС МОБИЛНОСТ

○ КОЈ МОЖЕ ДА АПЛИЦИРА ЗА ЕУРОПАС МОБИЛНОСТ?

Институциите што испраќаат носители на Европас мобилност во странство аплицираат за Европас мобилност. Може да биде училиште кое што аплицира за своите ученици или компанија што испраќа свои вработени во странство. Моментално, не е овозможено на физички лица да аплицираат за Европас мобилност.

○ ВО КОИ ЗЕМЈИ МОЖЕ ДА СЕ ОДРЖАТ ПЕРИОДИТЕ НА УЧЕЊЕ/ОСТРУЧУВАЊЕ?

Апликацијата Европас мобилност може да се изработи за престои во странство во сите ЕУ земји, ЕЕЗ земјите (Норвешка, Исланд и Лихтенштајн) или во Турција, Хрватска и Швајцарија. Апликацијата Европас мобилност во моментот може да се изработи за следните земји: Австрија, Белгија, Бугарија, Германија, Грција, Данска, Естонија, Исланд, Ирска, Италија, Кипар, Летонија, Лихтенштајн, Литванија, Луксембург, Малта, Норвешка, Обединето Кралство, Полска, Португалија, Романија, Словачка, Словенија, Турција, Унгарија, Финска, Франција, Холандија, Хрватска, Чешка, Швајцарија, Шведска, Шпанија.

○ ДАЛИ МОЖЕ ДА АПЛИЦИРАМ ЗА ЕУРОПАС МОБИЛНОСТ ВО ПЕРИОД ПОМИНАТ ВО СТРАНСТВО КАКО КУЌЕН ПОМОШНИК ИЛИ ЗА ЈАЗИЧНИ КУРСЕВИ?

Во Европас мобилност се запишуваат периодите на учење во странство (Европа). Апликациите за Европас мобилност ги поднесуваат училиштата, стручните училишта, центрите за стручна обука, меѓународните канцеларија на академските институции, секторите за човечки ресурси на компаниите и универзитетите . Важно е дека мора да се исполнети критериумите за квалитет што се наведени во Одлуката за Европас за престој во странство. Овие критериуми се следните: - писмен договор помеѓу домашната институција и институцијата домаќин за содржината, целите и времетраењето на периодот на обука/учење; - соодветни јазични подготовки на учесниците; - ментор во странство што ќе обезбеди поддршка и ќе делува како контакт партнер; - секоја од вклучените земји мора да биде членка на Земјите членки на Европската Унија

или на Европска асоцијација за слободна трговија (ЕАСТ) / Европска Економска Зона (ЕЕЗ) земја (плус Турција и Хрватска).

- **ДАЛИ АПЛИКАЦИЈАТА ЗА ЕУРОПАС МОБИЛНОСТ МОЖЕ ДА СЕ ИЗРАБОТИ ЗА АКТИВНОСТИ ШТО ЌЕ СЕ СЛУЧАТ ВО ЗЕМЈАТА НА АПЛИКАНТОТ?**

Не. Со Европас мобилност се забележуваат вештините и активностите што се случиле за време на период поминат во странство. Не може да се употреби за обука што се случува во земјата на кандидатот. Ве молиме имајте на ум дека активностите за учење на далечина што се случуваат во сопствената земја исто така не може да бидат земени во предвид.

ДОДАТОК НА СЕРТИФИКАТОТ

- **ШТО Е ЕУРОПАС ДОДАТОК НА СЕРТИФИКАТ?**

Додатокот на сертификатот е опис на сертификатите за стручно образование и обука што ја појаснува природата на обуката за одредена струка во секоја земја. Додатокот на сертификатот содржи краток опис на стручните вештини и на полето на стручна активност, и со тоа дава слика за знаењето, вештините и компетенциите стекнати во рамките на струката за која што се зборува. Додатокот на сертификатот исто така дава дополнителна информација за времетраењето, природата и нивото на обука и содржината на курсот. Додатокот на сертификатот не го заменува оригиналниот сертификат туку, со прикажување на природата на стекнатите квалификации, може да помогне во признавањето од страна на надлежните власти/институции. Додатокот на сертификатот ја прикажува содржината на сертификатите на начин што е стандардизиран во Европа, и со тоа го прави посебно погоден за аплицирање во странство.

- **ШТО НЕ Е?**

Европас додатокот на сертификатот не е: - замена за оригиналниот сертификат; - Систем што автоматски гарантира признавање/нострификација.

- **ДАЛИ ЕУРОПАС ДОДАТОК НА СЕРТИФИКАТОТ МОЖЕ ДА БИДЕ ОД ПОМОШ КОГА СЕ БАРА РАБОТА ВО НЕ-ЕУ ЗЕМЈИТЕ?**

Европас додатокот на сертификатот им помага на трети страни да ги

разберат вештините/способностите што ги стекнале носителите на стручните сертификати. Ова е од особена важност кога се поднесува апликација за работа во странство.

ДОДАТОК НА ДИПЛОМА

○ ШТО Е ЕУРОПАС ДОДАТОК НА ДИПЛОМА?

Еуропас додатокот на диплома се издава на дипломираните студенти на високо образовните институции заедно со нивната диплома или степен. Тој овозможува да се осигура дека образовните квалификации се лесно разбирливи, особено надвор од земјата каде тие се доделени. Еуропас додатокот на диплома е развиен во соработка со УНЕСКО и Советот на Европа.

○ ШТО НЕ Е?

Еуропас додатокот на диплома не е: - замена за оригиналната диплома или степен; - Систем што автоматски гарантира признавање/нострификација.

○ КАКО И КАДЕ МОЖЕ ДА СЕ ДОБИЕ ЕУРОПАС ДОДАТОКОТ НА ДИПЛОМА?

Еуропас додатокот на диплома се издава од институцијата за високо образование или универзитет што го доделува степенот.

КОРИСНИ ЛИНКОВИ:

www.na.org.mk – Национална агенција за европски образовни програми и мобилност

www.europass.mk – Македонски Национален Еуропас Центар

www.etwinning.mk - eТвининг македонски Национален сервис за поддршка

www.mon.gov.mk - Министерство за образование и наука во Република Македонија

www.ec.europa.eu - Европска Комисија

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/ - ГД Образование и култура

<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/> - ГД Образование и култура – Програма Еразмус +

http://ec.europa.eu/education/index_en.htm - ГД Образование и култура – Образование и обука

http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm - ГД Образование и култура - Млади

http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm - ГД Образование и култура - Спорт

http://ec.europa.eu/languages/index_en.htm - ГД Образование и култура - Јазици

<http://eacea.ec.europa.eu> - Извршна агенција за образование, култура и аудиовизуелни политики

www.cedefop.europa.eu - ЦЕДЕФОП

<http://europass.cedefop.europa.eu/en/home> - ЦЕДЕФОП - Еуропас

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Национална агенција
за европски образовни програми
и мобилност

**НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ
ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ**

Адреса: Порта Буњаковец А2-1,
1000 Скопје, Република Македонија

Телефон: (02) 3103 748
Факс: (02) 3109 043

www.na.org.mk info@na.org.mk